

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1165/2020
18.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиље АА, адвоката из ..., чији је пуномоћник Петар Црњански, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 684/2019 од 04.10.2019. године, на седници већа одржаној 18.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 684/2019 од 04.10.2019. године у ставу првом, трећем и четвртом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Шапцу Гж 684/2019 од 04.10.2019. године у ставу првом, трећем и четвртом изреке тако што се одбија као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П 983/17 од 29.06.2017. године, исправљена решењем тог суда П 983/17 од 04.10.2017. године, у ставу другом и четвртом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи исплати на име трошкова ревизијског поступка износ од 19.600,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 983/17 од 29.06.2017. године, исправљеном решењем тог суда П 983/17 од 04.10.2017. године, ставом првим изреке, укинут је платни налог Првог основног суда у Београду П бр 1068/15 од 13.11.2015. године у целини. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати износ од 7.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 15.08.2015. године до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати законску затезну камату на износ трошкова браниоца по службеној дужности од 15.750,00 динара и то за период од 15.08.2015. године до 13.10.2015. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 28.140,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Вишег суда у Шапцу Гж 684/2019 од 04.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 983/17 од 29.06.2017. године, исправљена решењем тог суда П 983/17 од 04.10.2017. године, у ставу другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи на име дуга исплати износ од 7.500,00 динара са законском затезном каматом од 15.08.2015. године до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене а пресуда Првог основног суда у Београду П 983/17 од 29.06.2017. године исправљена решењем тог суда П 983/17 од 04.10.2017. године је потврђена у ставу трећем. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 983/17 од 29.06.2017. године, исправљена решењем тог суда П 983/17 од 04.10.2017. године, у ставу четвртном изреке, тако што је обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 20.300,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, док је захтев тужиље преко овог износа до износа досуђеног наведеном пресудом од 28.140,00 динара, одбијен. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију на став први, трећи и четврти изреке, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о изјаљеној ревизији одлучује на основу члана 404. ЗПП, због потребе разматрања правних питања у интересу равноправности грађана и уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14, 87/18-у даљем тексту: ЗПП) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), а о дозвољености и основаности ревизији одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. ЗПП да се дозволи посебна ревизија тужиље због потребе разматрања правног питања исплате награде адвокату – браниоцу по службеној дужности за обављени поверљиви разговор са осумњиченим као радње која се посебно тарифира по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, с обзиром да постоји неуједначена судска пракса по овом питању. Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку Врховни касациони суд је оценио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је као адвокат била постављена за браниоца по службеној дужности од стране Министарства унутрашњих послова - ПС Бечеј, ББ из ..., осумњиченом за извршење кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ РС. Дана 22.07.2015. године тужила је обавила поверљиви разговор са осумњиченим а затим присуствовала његовом саслушању у просторијама МУП-а РС, ПС Бечеј у Бечеју. За извршене услуге тужила је ПС Бечеј доставила рачун број ... од 31.07.2015. године ради исплате износа од 23.250,00 динара, који се односи на извршену радњу поверљивог разговора са осумњиченим у износу од 15.000,00 динара и за присуствовање његовом саслушању у износу од 31.500,00 динара, према Адвокатској тарифи и прописаној казни за кривично дело које је осумњиченом стављено на терет, са умањењем од 50% за одбрану по службеној дужности. Полицијска станица Бечеј није извршила исплату у року па је тужила 03.11.2015. године поднела тужбу са предлогом за издавање платног налога.

Први основни суд у Београду је донео решење Пл 1068/2015 од 13.11.2015. године којим је усвојен платни налог и обавезана тужена да тужили исплати износ од 23.250,00 динара са законском затезном каматом од 15.08.2015. године до исплате, као и трошкове издавања платног налога у износу од 8.820,00 динара са законском затезном каматом од дана издавања платног налога до исплате. Након спроведеног поступка по уложеном приговору тужене, првостепени суд је укинуо платни налог и обавезао тужену да тужили исплати износ од 7.500,00 динара на име накнаде за обављени поверљиви разговор са осумњиченим будући да је тужена претходно исплатила тужили износ од 15.750,00 динара, применом члана 1. Правилника о висини награде за рад адвоката за одбране по службеној дужности („Службени гласник РС“, број 104/2006), члана 15. и Тарифног броја 1, 2 и 6 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/2012).

Одлучујући о жалби тужене другостепени суд је закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев у делу који се односи на исплату награде адвокату за обављени поверљив разговор са осумњиченим, налазећи да тужила није доказала да су се стекли услови за посебно тарифирање поверљивог разговора са осумњиченим као радњом за коју би јој припадала награда по основу Тарифног броја 6 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/2012) јер у списима предмета не постоји податак о томе да је осумњичени био у притвору или да је био лишен слободе.

Основано се у ревизији тужиле указује да се закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 71. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку прописано је да бранилац има право да са ухапшеним пре његовог првог саслушања, обави поверљив разговор (члан 69. став 1. тачка 2). Према одредби члана 23. став 1. и 2. Закона о адвокатури, адвокат има право на награду за свој рад и накнаду трошкова у вези са радом према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а за одбране по службеној дужности висину награде за рад адвоката утврђује

надлежни орган. Одредбом члана 56. истог закона, Адвокатској комори Србије дато је јавно овлашћење да доноси Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Одредбом члана 1. Правилника о висини награде за рад адвоката за одбране по службеној дужности („Службени гласник РС“, број 104/2006) прописано је да адвокат који је постављен за браниоца по службеној дужности у кривичном поступку има право на новчану награду у износу од 50% од награде предвиђене тарифом Адвокатске коморе, која се примењује у седишту суда који је одредио одбрану по службеној дужности. Према Тарифном броју 1 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/2012) адвокату припада награда у зависности од висине запрећене казне за кривично дело (за казну преко 5 до 10 година у висини од 1000 поена); Тарифном броју 2 став 1, да се под процесном радњом у смислу одредби Тарифног броја 2, 7 и 8 ове тарифе подразумева свака радња полиције, тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник а према ставу 2 овог Тарифног броја, да за сваку одржану процесну радњу којој је присуствовао адвокату припада награда из Тарифног броја 1. Тарифним бројем 6 је прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1 за сваки обављени разговор са окривљеним који је лишен слободе или се налази у притвору. Кривичним закоником у члану 204. став 1. прописано је да ће се за основни облик кривичног дела тешке крађе учинилац казнити казном затвора од 1 до 8 година.

Управни одбор Адвокатске коморе на седници одржаној 05.09.2009. године донео је аутентично тумачење Тарифних бројева 1, 2, 3, 4, 5, 6, 14, 15 и 17 и члана 8. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у делу који се односи на њену примену у предкривичном поступку пред органима Министарства унутрашњих послова и између осталог утврдио да се под појмом разговор са окривљеним у притвору има сматрати поверљив разговор са задржаним лицем - осумњиченим у предкривичном поступку пред органима унутрашњих послова који се тарифира са 50% од Тарифног броја 1. Сходно аутентичном тумачењу Адвокатске коморе којој је поверено вршење јавног овлашћења утврђивања Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, браниоцу за сваку предузету процесну радњу у предкривичном поступку пред органима Министарства унутрашњих послова припада награда по тарифи Адвокатске коморе.

Имајући у виду цитиране прописе и утврђено чињенично стање тужиљи припада право на награду за предузету процесну радњу у предкривичном поступку обављеног поверљивог разговора са осумњиченим коме је на терет стављено извршење кривичног дела тешка крађа из члана 204. КЗ, за које је за основни облик прописана казна затвора од 1 до 8 година.

Како је чланом 15. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописана вредност једног поена у износу од 30,00 динара, тужиљи за наведену радњу коју је предузела као бранилац по службеној дужности припада накнада у износу од 50% од 15.000,00 динара, односно 7.500,00 динара, како је правилно одлучио првостепени суд.

Са наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. Закона о парничном поступку преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду у ставу другом и четвртом изреке, одлучујући као у ставу другом изреке пресуде.

С обзиром на успех у поступку по ревизији тужиљи припадају потребни трошкови за састав ревизије од 12.000,00 динара и на име судских такси за ревизију и одлуку по ревизији по 3.800,00 динара, укупно 19.600,00 динара, па је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. и 154. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке пресуде.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић